

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. maaliskuuta 2021
(OR. en)

6796/21

AG 16
INST 80

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi
– Yhteinen julistus

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 5. maaliskuuta 2021 kirjallisella menettelyllä hyväksymä yhteinen julistus Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä konferenssista.

YHTEINEN JULISTUS EUROOPAN TULEVAISUUTTA KÄSITTELEVÄSTÄ KONFERENSSISTA

YHDESSÄ KANSALAISTEN KANSSA DEMOKRATIAN HYVÄKSI – Selviytymiskykyisemmän Euroopan rakentaminen

Schumanin julistuksella luotiin 70 vuotta sitten perusta Euroopan unionille. Se aloitti ainutlaatuisen poliittisen hankkeen, joka toi rauhaa ja vaurautta ja paransi kaikkien Euroopan kansalaisten elämää. Nyt on aiheellista pohtia unioniamme, kohtaamiamme haasteita ja tulevaisuutta, jota haluamme rakentaa yhdessä, eurooppalaisen solidaarisuuden lujittamiseksi.

Euroopan unioni on perustamisestaan lähtien selittänyt monta haastetta. Koronaviruspandemia koetteli Euroopan unionin ainutlaatuista mallia ennennäkemättömällä tavalla. Eurooppa voi ja sen myös on otettava opiksi näistä kriiseistä läheisessä yhteistyössä kansalaisten ja yhteisöjen kanssa.

Euroopan unionin on osoitettava, että se voi vastata kansalaisten huolenaiheisiin ja tavoitteisiin. EU:n politiikan on tarjottava osallistavia vastauksia sukupolveamme määrittäviin tehtäviin, joihin kuuluu vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttaminen vahvistaen samalla Euroopan selviytymiskykyä, yhteiskuntasopimusta ja teollisuuden kilpailukykyä. EU:n politiikalla on puututtava eriarvoisuuteen ja varmistettava, että EU on oikeudenmukainen, kestävä, innovatiivinen ja kilpailukykyinen talous, jossa ketään ei jätetä jälkeen. Jotta voidaan vastata geopolitiittisiin haasteisiin koronaviruspandemian jälkeisessä globaalissa ympäristössä, Euroopan on oltava vakuuttavampi ja otettava maailmanlaajuinen johtoasema arvojensa ja normiensa edistäjänä yhä myrskyisämmässä maailmassa.

Äänestysaktiivisuuden lisääntyminen vuoden 2019 Euroopan parlamentin vaaleissa ilmentää Euroopan kansalaisten kasvavaa kiinnostusta aktiivisempaan rooliin unionin ja sen poliitikkojen tulevaisuudesta päätettäessä.

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi avaa uuden tilan kansalaisten kanssa käytävälle keskustelulle Euroopan haasteista ja prioriteeteista. Kaikki EU:n kansalaiset eri puolilla unionia voivat osallistua, ja nuorilla eurooppalaisilla on keskeinen rooli Euroopan yhdentymishankkeen tulevaisuuden muovaamisessa.

Me – Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission puheenjohtajat – haluamme kansalaisten osallistuvan keskusteluun ja pääsevän vaikuttamaan Euroopan tulevaisuuteen. Sitoudumme yhdessä kuuntelemaan eurooppalaisia ja ottamaan konferenssin suositukset huomioon. Noudatamme tässä täysin toimivaltuuksiamme sekä EU:n perussopimukseen kirjattuja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta.

Aiomme tarttua tilaisuuteen korostaa Euroopan yhdentymishankkeen demokraattista oikeutusta ja toimintaa sekä vahvistaa EU:n kansalaisten tukea yhteisille tavoitteillemme ja arvoillemme antamalla heille lisää mahdollisuuksia ilmaista mielipiteensä.

Konferenssi on Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission yhteinen hanke, jossa toimimme yhteistyössä Euroopan unionin jäsenvaltioiden kanssa tasavertaisina kumppaneina. Tämän yhteisen julistuksen allekirjoittajina sitoudumme tekemään yhteistyötä koko konferenssin ajan ja varaamaan siihen tarvittavat resurssit. Sitoudumme työskentelemään Euroopan, kansalaistemme ja eurooppalaisen demokratian hyväksi vahvistamalla yhteyttä eurooppalaisten ja heitä palvelevien toimielinten välillä.

Konferenssin puitteissa ja tässä yhteisessä julistuksessa esitetyjä periaatteita kaikilta osin noudattaen aiomme järjestää tapahtumia yhdessä kansalaisyhteiskunnan ja sidosryhmien kanssa Euroopan, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla sekä kansallisten ja alueellisten parlamenttien, alueiden komitean, talous- ja sosiaalikomitean, työmarkkinaosapuolten ja tiedeyhteisön kanssa. Niiden osallistumisella varmistetaan, ettei konferenssin vaikutus rajoitu pelkästään Euroopan pääkaupunkeihin, vaan ulottuu joka puolelle unionia. Tapahtumat järjestetään noudattaen yhteisiä periaatteita, joista sovitaan konferenssin rakenteiden puitteissa.

Pyydämme muita toimielimiä ja elimiä tulemaan mukaan tähän eurooppalaiseen demokraattiseen toimintaan. Toimimalla yhdessä teemme tästä konferenssista menestyksen. Pyydämme, että konferenssilla on esittää johtopäätöksiä kevääseen 2022 mennessä ohjauksen antamiseksi Euroopan tulevaisuutta varten.

a. Miten?

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi on **kansalaiskeskeinen alhaalta ylöspäin** suuntautuva prosessi, jossa eurooppalaiset voivat ilmaista mielipiteensä siitä, mitä he odottavat Euroopan unionilta. Konferenssilla kasvatetaan kansalaisten roolia unionin tulevien politiikkojen ja tavoitteiden muotoilussa ja parannetaan sen selviytymiskykyä. Tämä toteutetaan eri puolilla unionia järjestettävien **monenlaisten** konferenssitapahtumien ja keskustelujen sekä **interaktiivisen monikielisen digitaalisen foorumin** kautta.

Tällaisia konferenssitapahtumia ja fyysisiä tai digitaalisia tapaamisia voidaan järjestää eri tasoilla, kuten **Euroopan tasolla, kansallisesti, maiden välisesti ja alueellisesti**, ja niihin osallistuvat **kansalaisyhteiskunta ja sidosryhmät**. Tavoitteena on, että kansalaisten osallistuminen näihin tapahtumiin ilmentäisi Euroopan monimuotoisuutta.

Vaikka digitaalisten osallistumistoimien käyttö on ratkaisevan tärkeää ottaen huomioon toimenpiteet lähikontaktien välttämiseksi ja muut rajoitukset **covid-19**-pandemian vuoksi, fyysisen osallistumisen ja kasvokkain tapahtuvan kanssakäymisen olisi oltava olennainen osa konferenssia.

Euroopan tasolla EU:n toimielimet sitoutuvat järjestämään **eurooppalaisia kansalaispaneelija**.

Niiden olisi vastattava kansalaisten maantieteellistä taustaa, sukupuolijakaumaa, ikää, sosioekonomista tilannetta ja koulutustasoa. Nuorille olisi järjestettävä erityistapahtumia, koska heidän osallistumisensa on olennaisen tärkeää konferenssin pitkäkestoisen vaikutuksen varmistamiseksi. Paneeleissa olisi otettava huomioon konferenssin yhteydessä kerätyt kannanotot panoksina konferenssin täysistuntoon, jossa laaditaan suosituksia unionille jatkotoimia varten.

Kukin jäsenvaltio ja toimielin voi järjestää muita tapahtumia omien kansallisten tai institutionaalisten erityispiirteidensä mukaisesti ja antaa panoksensa konferenssille. Niitä voivat olla esimerkiksi **kansalliset kansalaispaneelit** tai teematapahtumat, joissa kootaan yhteen eri paneelien näkemyksiä.

Konferenssin yhteydessä järjestetään kansallisia ja eurooppalaisia tapahtumia käyttäen EU:n arvoja kuvastavia periaatteita ja vähimmäiskriteerejä, jotka määritetään konferenssin rakenteiden puitteissa.

EU:n toimielimet aikovat **pitää yhteyttä** kansalaisiin ja edistää laajempia, vuorovaikutteisia ja luovia osallistumismuotoja.

Kaikista konferenssiin liittyvistä tapahtumista kerätään, analysoidaan, seurataan ja julkaistaan tietoja koko konferenssin ajan **monikielisen digitaalisen foorumin kautta**. Foorumi on paikka, jossa kansalaiset voivat jakaa ajatuksiaan ja jonne he voivat lähettää ehdotuksia verkossa.

Palautemekanismissa varmistetaan, että konferenssin tapahtumissa esitetyt ajatukset johtavat konkreettisiin suosituksiin EU:n tulevia toimia varten.

Konferenssia johtavat kolme toimielintä, joita edustavat **yhteispuheenjohtajina** Euroopan parlamentin puheenjohtaja, neuvoston puheenjohtaja ja Euroopan komission puheenjohtaja.

Kevyt **hallintorakenne** auttaa ohjaamaan konferenssia. Sillä varmistetaan, että nämä kolme EU:n toimielintä ovat tasapuolisesti edustettuina, ja sen sukupuolijakauma on kaikilta osin tasapainoinen.

Konferenssille perustetaan **johtokunta**. Siinä Euroopan parlamentilla, neuvostolla ja Euroopan komissiolla on yhtäläinen edustus. Kullakin on kolme edustajaa ja enintään neljä tarkkailijaa. COSACin puheenjohtajatroikka osallistuu tarkkailijana. Alueiden komitea ja talous- ja sosiaalikomitea voidaan myös kutsua tarkkailijoiksi, samoin kuin muiden EU:n elinten ja työmarkkinaosapuolten edustajia tapauksen mukaan.

Kolme toimielintä toimivat yhdessä johtokunnan puheenjohtajina, ja se raportoi säännöllisesti yhteispuheenjohtajille. Johtokunnan tehtävänä on tehdä yhteisymmärryksessä päätöksiä konferenssin työskentelystä, sen prosesseista ja tapahtumista sekä valvoa konferenssia sen edetessä ja valmistella sen täysistunnon kokouksia, mukaan lukien kansalaisten panos ja jatkotoimet.

Johtokunnan työtä avustaa pienehkö **yhteinen sihteeristö**, jossa kolme toimielintä ovat yhtäläisesti edustettuina.

Konferenssin täysistunnossa varmistetaan, että kansallisten ja eurooppalaisten kansalaispaneelien suosituksista, jotka on ryhmitelty aiheittain, keskustellaan määrittämättä tuloksia ennalta ja rajoittamatta keskusteluja etukäteen päätettyihin politiikan aloihin. Konferenssin täysistunto kokoontuu vähintään puolivuositain, ja se koostuu Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission edustajista sekä kaikkien kansallisten parlamenttien edustajista tasavertaiselta pohjalta ja kansalaisista. Edustettuina ovat myös alueiden komitea, talous- ja sosiaalikomitea, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja kutsutaan mukaan keskusteltaessa EU:n kansainvälisestä roolista. Myös keskeisten sidosryhmien edustajia voidaan kutsua mukaan. Johtokunta laatii ja julkaisee konferenssin täysistunnon johtopäätökset.

Konferenssin rakenteiden puitteissa sovitaan heti aluksi yhteisymmärryksessä yksityiskohtaisista säännöistä, joita noudatetaan raportoitaessa konferenssin tuloksena toteutettujen eri toimien tuloksista. Konferenssin lopulliset tulokset olisi esitettävä loppuraportissa yhteispuheenjohtajille. Toimielimet tarkastelevat pikaisesti, miten ne voivat toteuttaa raportin pohjalta tehokkaita jatkotoimia, kukin oman toimivaltansa puitteissa ja perussopimusten mukaisesti.

b. Mitä?

Me, Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission puheenjohtajat, pyrimme antamaan kansalaisille **sananvaltaa heille tärkeissä asioissa**.

Eurooppa-neuvoston strateginen ohjelma, Euroopan komission poliittiset suuntaviivat (2019–2024) ja koronaviruspandemian aiheuttamat haasteet huomioon ottaen keskusteluissa käsitellään muun muassa seuraavia aiheita:

Terveen Euroopan rakentaminen, ilmastonmuutoksen ja ympäristöhaasteiden torjunta, ihmisten hyväksi toimiva talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja sukupolvien välinen solidaarisuus, Euroopan digitaalinen muutos, eurooppalaiset oikeudet ja arvot, mukaan lukien oikeusvaltioperiaate, muuttoliikkeen aiheuttamat haasteet, turvallisuus, EU:n rooli maailmassa, unionin demokraattinen perusta ja keinot vahvistaa Euroopan unionin demokraattisia prosesseja. Keskusteluissa voidaan käsitellä myös monialaisia kysymyksiä, jotka liittyvät EU:n kykyyn saavuttaa poliittiset prioriteettinsa, kuten parempi sääntely, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltaminen, unionin säännösten täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta sekä avoimuus.

Konferenssissa käsiteltävien aiheiden olisi kuvastettava aloja, joilla Euroopan unionilla on toimivaltaa tai joilla Euroopan unionin toiminnasta olisi ollut hyötyä Euroopan kansalaisille.

Kansalaiset voivat vapaasti tuoda esiin muita heille tärkeitä aiheita.

c. Konferenssin periaatteet

Konferenssi perustuu **osallistavuuteen, avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen**, kunnioittaen samalla ihmisten yksityisyyttä ja EU:n tietosuojasääntöjä. Euroopan tasolla järjestetyt eurooppalaiset kansalaispaneelit näytetään suorina lähetyksinä, ja foorumin kautta voi lähettää panoksia verkossa ja tutustua asiakirjoihin.

Konferenssi, sen hallinto ja sen puitteissa järjestetyt tapahtumat pohjautuvat EU:n perussopimuksissa ja perusoikeuskirjassa vahvistettuihin **EU:n arvoihin**.

Konferenssi on tunnistettavissa **yhtenäisen identiteetin** ansiosta, ja sillä on **konferenssin peruskirja**, johon kaikkien tapahtumien järjestäjien on sitouduttava.

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Euroopan komission puolesta

David Sassoli

António Costa

Ursula von der Leyen